

Ordenen Det giftige kors, Crux Vene-ni-fera, er den høyeste utmerkelse innen norsk farmasi.

Ordenen ble første gang delt ut i 1924 og hadde tre grader: Ridder, Kommandør og Storkors. Etter at statuttene ble endret i 1990, er det bare en grad: Ridderkors.

Ordenen tildeles for fremragende innsats for norsk farmasi.

Vedkommende må ha markert seg innen farmasien over en lengre tidsperiode og fylle minst ett av følgende kriterier:

- Gitt et betydelig bidrag til faglig utvikling av et område innen farmasien eller nærliggende fagområder
- Vist spesielt aktivt engasjement innen farmasøytisk foreningsvirksomhet
- Engasjert seg spesielt for å markedsføre farmasien i samfunnet
- Gjort en betydelig innsats for farmasien innen forskning, undervisning eller formidling

Dette er alle viktige kriterier som er like aktuelle i dag som når kriteriene ble nedfelt.

Så over til tildeling av Det giftige kors for 2023.

Styret har gjort en grundig vurdering av egnede kandidater både blant de som har blitt nominert i år, og blant de som har vært nominert de senere årene.

Styret har vært unisont ening om årets tildeling, og har besluttet å dele ut to Giftige kors i år. Dette har styret gjort ved et par ganger tidligere når det har vært særs gode grunner for det, slik det har vært i år.

Tildeling 2023

God tilgang til farmasøyter i hele landet vårt er viktig for å sikre befolkningen tilstrekkelig tilgang til farmasøytisk ekspertise og nødvendige legemidler. Frem til 1994 var det kun mulig å utdanne seg cand. pharm. ved UiO, men behovet for farmasøyter var stort, spesielt i distriktene.

Personene som i år tildeles Det Giftige Kors har i år hylles for sin mangeårige innsats for etablering av flere studieplasser innen farmasi, henholdsvis i Nord og i Vest, og således ha bidratt til flere farmasøyter også i landsdeler som har slitt med rekruttering. Det bidrar til NFS sin visjon om farmasøyter overalt.

Begge personene karakteriseres av engasjement sitt, evne til ikke å gi opp og være løsningsorienterte. Kandidatene har gjennom lange yrkesliv frontet behovet for farmasøyter og satt dype spor etter seg gjennom farmasistudiene de har vært med å etablere og ledet.

Hun har spilt en helt sentral rolle i etablering farmasistudiet i Tromsø i 1994.

Han har spilt en helt spesiell rolle for etablering av farmasistudiet i Bergen i 2003.

Nå vet sikkert de aller fleste av dere hvem det er snakk om?

Det er meg en stor glede å meddele at Det Giftige Kors 2023 tildeles **Thrina Loennechen** og **Svein Haavik** for deres inn innsats for etablering av farmasistudiet i henholdsvis Tromsø (i 1994) og i Bergen (i 2003).

Om Svein

Svein har i stor grad styrket farmasien på Vestlandet

- Svein ble Cand. Pharm. i 1980 og tok doktorgrad i farmakognosi i 1986 ved UIO. Han arbeidet som førsteamanuensis ved Farmasøytisk institutt ved Universitetet i Oslo etter dette.
- I 1995 flyttet han fra Oslo for å overta stillingen som apoteker ved Sykehusapoteket i Bergen, og i tiden som fulgte ble han den viktigste pådriveren for og initiativtageren til å få opprettet farmasiutdanningen ved Universitetet i Bergen.
- I mange år har han jobbet aktivt med lobbyvirksomhet mot politikere og universitetsledelse for å få fullfinansiering av studieplasser i Bergen og for å få utvide antall studieplasser. Dette er ikke et særlig takknemlig arbeid, men han har holdt ut, og jobber støtt fremover mot visjonene han har for norsk farmasi.
- I 2003, så ble Senter for Farmasi ved Universitetet i Bergen etablert. Svein ble leder for Senteret fra og med grunnleggelsen og i 16 år fremover.
- I sin tid som leder arbeidet Svein for å fremme samarbeid på tvers av de to fakultetene som Senter for farmasi er delt mellom. Det gjør at Senteret nå er kjennetegnet av godt samarbeid, både når det gjelder undervisning av farmasistudenter og i forbindelse med farmasøytisk forskning. Studiet har gitt apotek på Vestlandet en etterlengtet tilgang til farmasøyer
- I 2012 oppnådde han professorkompetanse, og ble således den første professor ved UiB med farmasøyt-bakgrunn.
- I 2019 gikk han av som senterleder, etter å ha ledet senteret og farmasiutdanningen i 16 år (kanskje det lengste noen har sittet i den type stilling på våre norske utdanningssteder?)

Svein; du har vært en markant skikkelse innen farmasien gjennom hele din akademiske karriere. Du har bidrag til faglig utvikling av farmasien, spesielt på Vestlandet, og har etterlatt deg varige spor.

Du har bidratt til NFS sin visjon om farmasøyer overalt.

Gratulerer så mye med denne utmerkelsen!
